МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

Методичні рекомендації
для самостійної роботи за навчальною дисципліною

Вступ до романської філології

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
галузь знань **В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
А - Освіта
спеціальність **В11 Філологія**
освітня програма **Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова**
Французька мова та література і переклад та англійська мова;
Переклад (іспанська та англійська мови)
спеціалізація
В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська;
В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька;
В11.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська;

вид дисципліни **на вибір**
факультет **іноземних мов**

Методичні рекомендації схвалено на засіданні
кафедри романо-германської філології
“26” серпня 2026 року, протокол № 1
Завідувач кафедри _____Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземних мов “26” серпня 2026 року, протокол № 7
Голова науково-методичної комісії _____Анна КОТОВА

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти

Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» 2026 р.

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: вміння самостійно навчатися і критично мислити.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання завдань, творчу роботу (проект).

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов’язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і включають створення і озвучення мультимодальних презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять).

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Вступ до романської філології».

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни складає 3 кредити, тобто 90 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
	Розділ 1	
1.1	Робота з конспектом і підручником, ознайомлення з поняттями за Темою 1 та їхній аналіз.	10
1.2	Робота з конспектом і підручником, ознайомлення з поняттями за Темою 2 та їхній аналіз.	10
1.3	Робота з конспектом і підручником, ознайомлення з поняттями за Темою 3 та їхній аналіз. Підготовка до практичних занять 1 і 2.	10
1.4	Робота з конспектом і підручником, ознайомлення з поняттями за Темою 4 та їхній аналіз. Підготовка до практичного заняття 3.	10
1.5	Робота з конспектом і підручником, ознайомлення з поняттями за Темою 5 та їхній аналіз.	18
	Усього	58

Правила використання штучного інтелекту

Правила використання ШІ регламентуються **Політикою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту**

Політика декларує застосування в Університеті трирівневої класифікації моделей використання ШІ.

5.2.1. Модель «ШІ заборонено» – види діяльності, що вимагають демонстрації базових когнітивних навичок, пам'яті, миттєвого аналізу без допомоги технологій (зокрема усні опитування, аудиторні контрольні роботи, іспити тощо).

5.2.2. Модель «ШІ як асистент» – дозволяється використання ШІ для визначення предметної області, покращення граматики, структурування плану, пошуку літератури (з верифікацією). Фінальний текст/продукт створюється суб'єктом використання ШІ.

5.2.3. Модель «ШІ як інструмент» – види діяльності, що передбачають обов'язкове використання ШІ (наприклад, порівняння відповідей різних моделей, генерація коду з подальшою оптимізацією, створення зображень тощо).

6.1. У освітній діяльності (для здобувачів вищої освіти) рекомендується:

− використання ШІ для отримання пояснень складних концепцій, самоперевірки знань за допомогою тестів, пошуку логічних прогалин в аргументації або аналізу помилок (протягом годин, відведених на самостійну роботу у рамках опанування навчальної дисципліни);

− застосування генеративних моделей для реферування ідей, тем для есе чи презентацій, але не для виконання фінального тесту;

− використання інструментів ШІ для перекладу та аналізу наукових матеріалів іноземними мовами, що сприяє глибшому дослідженню теми та розширенню джерельної бази;

− зберігання (архівування) історії запитів (промптів) до моменту оцінювання для забезпечення підтвердження на вимогу викладача власного авторського внеску та самостійності виконання завдання.

Схема нарахування балів

Участь у практичних заняттях, самостійна робота			залікова робота	Сума
Участь у практичних заняттях	Самостійна робота	Разом		
30	30	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, участі у практичних заняттях.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Сумарна оцінка за семестр містить два складники:

1. робота протягом семестру (60 балів);
2. залік (40 балів).

(1). Робота протягом семестру. Здобувач вищої освіти отримує бали за участь у практичних заняттях (10*3, 30 балів) та за виконання завдання самостійної роботи (30 балів).
Максимально можливий бал за участь у кожному практичному занятті – 10.

Критерії оцінювання участі в практичних заняттях:

10 балів: розгорнута, максимально повна відповідь;

8 балів: розгорнута повна відповідь, в якій бракує деякої інформації, яка, проте, не має ключового значення;

6 балів: відповідь в достатньому обсязі, допускається опущення певної частини інформації;

4 бали: відповідь в припустимому обсязі, певна частина інформації пропущена, наявні окремі помилки;

2 бали: відповідь в мінімальному припустимому обсязі, значна частина інформації пропущена, наявні серйозні помилки;

0 балів: відповідь в недостатньому обсязі, випущена більша частина ключової інформації; інформація перекручена або спотворена / відсутність відповіді взагалі.

Самостійна робота складається з підготовки доповіді (загальною тривалістю до 10 хвилин) з однієї з проблем романської мови, літератури, історії, культури, цивілізації самостійно чи в групі з 2-5 студентів та представленням цієї доповіді на всеукраїнській студентській науковій конференції «Романські мови та цивілізація», що проводиться в поточному семестрі кафедрою романо-германської філології факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Максимально можливий бал за виконання завдання – 30 балів.

Критерії оцінювання доповіді:

Аспект оцінювання доповіді	Кількість балів
Адекватність обсягів матеріалу та усного складників	4
Структура доповіді (вступ, основна частина, висновки)	4
Повнота розкриття теми	4
Адекватність теоретичного підґрунтя, емпіричного матеріалу і методів	4
Оформлення доповіді	4
Усна подача доповіді	5
Академічна доброчесність і відсутність запозичень	5
Загалом	30

(2) Залік (тест множинного вибору) складається з 40 питань, вірна відповідь на кожне з яких становить 1 бал. Максимальна кількість балів за залік – 40. Час виконання – 30 секунд на кожне тестове завдання.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання **результатів неформальної освіти**, якщо її зміст і результати відповідають меті та результатам навчання ОК «Вступ до романської філології».

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

● онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою ОК «Вступ до романської філології»;

● участь у сертифікованих тренінгах і семінарах з відповідної тематики;

● сертифіковані програми за темами ОК «Вступ до романської філології», проведені міжнародними організаціями чи університетами.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до **Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.** Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для заліку
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

Рекомендована література

Основна література

Черкашина Т. Вступ до романської філології: підручник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 156 с.

Допоміжна література

1. Лучкевич В. В. Вступ до романського мовознавства. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. 140 с.
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ: Академія, 2014. 368 с.
3. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. Київ: Академія, 2006. 424 с.
4. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації та порівняльно-історичного мовознавства : навч. посіб. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 416 с.
5. Черкашина Т. Проблема авторства перекладеного художнього тексту: автор vs перекладач (на прикладі українських перекладів «Божественної комедії» Данте Аліг'єрі). *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. 2026. Вип. 103. С. 167-175. https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-20
6. Chaudenson R., Mufwene S. S. Créolistique et langues en contact : genèse et développement des créoles français. Paris : L'Harmattan, 2021. 274 p.
7. Corbeil J.-C. Le français dans le monde : dynamiques, statuts et évolutions sociolinguistiques. Paris : Hermann, 2022. 342 p.
8. Gargallo Gil J. E., Bastardas M. R. Manual de lingüística románica. 2.ª ed. ampliada. Barcelona : Ariel, 2022. 512 p.
9. Lee Ch., Galano S. Introduzione alla linguistica romanza. Nuova ed. aggiornata. Roma : Carocci editore, 2024. 288 p

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Вступ до романської філології: дистанційний курс (розробник ЧЕРКАШИНА Тетяна Юріївна: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3084